

Een jonge vriend: Spriet

Samen met Cesare Raimondi, de hoofdinspecteur, is het hele bureau uitgelopen. Zo'n beetje alle agenten die die ochtend dienst hadden, zijn op de *plaats delict* aanwezig. De kalmte van de nacht is in één klap verdwenen. Bovendien komt de zon al op, ramen gaan open en mensen komen de straat op. Er komt zelfs iemand in zijn pyjama kijken wat er aan de hand is.

Weer iets later gaan de vrouwen boodschappen doen en willen weten wat er aan de hand is. Op een afstandje blijven ze met elkaar staan praten. De antiekwinkeltjes gaan open en voorbijgangers blijven staan om te gluren. Schoolkinderen kijken over hun schouder om een glimp op te vangen van wat de politie doet.

De Napolitaan zit er nog, alleen nu met een wit laken over zich heen. Antonio is er ook nog en hij heeft nog steeds heel veel zin in koffie. Hij wil naar huis voor een goede, sterke kop, die hij dan op de vensterbank van zijn keukenraam op zal drinken. Even uit het raam kijken naar de mensen die op weg zijn naar hun werk, voordat hij zich op zijn bed werpt voor een paar uur slaap. Die hij meer dan verdiend heeft.

'Wat een strontberoep,' moppert hij.

'Volgens mij ligt het aan jou, in plaats van aan je beroep,' fluistert een jongensstem.

'Wat doe jij hier, Spriet?'

'Wat ik hier elke morgen doe, ik ga naar school.'

Spriet, dertien jaar, slim zoals alle jongens die al snel

op eigen benen moeten staan. Hij is mager als een lat, met benen zo dun als strosprieten, maar wel sterk. Antonio heeft hem leren kennen tijdens een van de zaken die hij moest oplossen en ze zijn vrienden geworden. Met zijn drukke werk heeft Antonio niet veel tijd voor relaties. Geen tijd voor vrienden of voor een vriendin. Maar aan dit jochie is hij gehecht geraakt. Hij weet ook niet goed waarom.

Spriet gaat op zijn tenen staan om over de haag van politiemannen heen te kijken. Inspecteur Sarti gaat recht voor hem staan, zodat het niet lukt. Hij zegt: 'Er is niks, Spriet. Ga naar school, voordat je te laat komt.'

'Niks? Wat doen al die agenten hier dan? En jij?'

Antonio knijpt Spriet in zijn schouders, tilt hem op en draait hem in de lucht de andere kant op, in de richting van zijn school. Hij duwt hem zachtjes bij zijn schouders vooruit en loopt een eindje met hem mee onder de galerij. 'Niks voor een jongen van dertien. Oké?'

'Nee, niet oké. Altijd als je niet weet wat je zeggen moet, kom je met die rotsmoes dat ik te jong ben. Daar moet je eens mee ophouden!'

'Denk je echt dat een dode man fijn is om naar te kijken, jongen? Bovendien zie je die al genoeg op tv.'

Ze lopen een stuk, zonder dat Spriet commentaar geeft. Dan komen ze aan het einde van de wijk en Antonio stopt en steekt zijn hand op om te groeten. De jongen kijkt omhoog om Antonio aan te kunnen kijken en zegt: 'Leg dan eens uit waarom ik het op tv wel mag zien en in het echt niet?'

Antonio heft zijn wijsvinger op, hij beweegt hem naar Spriet heen en weer en doet zijn mond open om zijn uitleg te beginnen. Dan merkt hij dat hij niet weet wat hij moet antwoorden. Daarom zegt hij maar: 'Dat ligt ingewikkeld. En er is nu geen tijd om het uit te leggen, want je moet naar school. We hebben het er nog over.'

Spriet blijft Antonio strak aankijken. Zijn antwoord heeft hem blijkbaar niet overtuigd. De jongen schudt zijn hoofd, draait zich op zijn hielen om en loopt zwijgend weg.

'Hé, Spriet!' roept Antonio hem na. 'Groeten we niet

meer?'

Zonder zich om te draaien steekt de jongen zijn hand in de lucht en zwaait.

Inspecteur Sarti loopt terug naar de plaats delict. Raar woord, vindt hij, maar zo heet de plaats waar een misdrijf is gepleegd, nu eenmaal. De hoofdinspecteur staat al op hem te wachten. Hij is zichtbaar nerveus.

'Waar was je?'

Antonio maakt een hoofdbeweging om duidelijk te maken dat hij even was weggelopen, maar zijn baas geeft hem de tijd niet het verder uit te leggen. 'Heb je iets gevonden, terwijl je op de Technische wachtte?'

Antonio spreidt vermoeid zijn armen en wijst dan naar het lichaam van de Napolitaan. 'Ik heb hém gevonden. Is dat niet genoeg?'

'Wil je zeggen dat je al die tijd een dode man hebt lopen bewaken? Het ijzer moet gesmeed worden, zolang het heet is, zeg ik. Dat weet je toch! Dat zeg ik altijd! Je moet direct op onderzoek uit, zodat de schuldigen niet de tijd krijgen om hun sporen uit te wissen.'

'Dat snap ik, maar ik heb geen idee ...'

De baas is de baas, en daarom mag hij Antonio in de rede vallen wanneer hij wil, vindt hij.

'Natuurlijk heb jij geen idee,' begint de hoofdinspecteur. 'Wilde je soms wachten, tot de schuldige een zagezegd alibi heeft gecreëerd? Aan de gang, Sarti. Je moet aan de gang! De schouders eronder, zeg ik. Bij een dode hoef je de wacht niet te houden. Ik heb nog nooit meegemaakt dat er een

wegliep.'

'Wat?'

'Een dode, verdorie! Die blijven altijd heel netjes op hun plek. Altijd! Gaat u nu maar,' zegt Cesare Raimondi hard. Als de hoofdinspecteur "u" begint te zeggen, in plaats van "jij", dan is hij behoorlijk pissig. 'Gaat u getuigen zoeken, gaat u naar het huis van het slachtoffer, belt u hier in de buurt overal aan, zeg ik, zoek uw informanten op. U heeft toch wel informanten? Dit is uw werkgebied. U kent hier toch zeker iedereen. Moet ik dan alles zelf doen?'

'Nee, u kunt niet alles zelf doen,' geeft Antonio toe. 'Ik begin meteen, meneer. Meteen.'

Inspecteur Sarti heeft ervaring genoeg om te weten hoe de misdaad werkt. Hij weet wat criminelen voor gewoonten hebben, hoe moordenaars zich gedragen, hoe dieven werken. Hij weet heus wel hoe hij een opsporing moet starten. Maar vandaag is Antonio er met zijn hoofd niet bij. Misschien omdat het een lange nacht is geweest. Misschien omdat hij al zo lang geen koffie heeft gehad, dat hij nauwelijks nog weet hoe koffie smaakt. Misschien omdat hij al achttien uur achter elkaar wakker is, zonder te slapen. Hoe meer hij zich inspant om helder te denken, hoe verwarder zijn gedachten worden.

Antonio besluit dat hij naar huis gaat, naar bed. Hij gebaart naar Felix en begint weg te lopen. Wanneer ze ver genoeg van de hoofdinspecteur vandaan zijn en zeker weten dat hij hen niet kan horen, laat Antonio

zijn boosheid horen.

'Ja, meneer, dat zal ik doen. Ja, meneer, als het ijzer heet is. Ja, meneer, mijn informanten. Val neer! Weet je wat we doen, Felix? We gaan naar huis, we drinken een kop koffie en dan gaan we slapen. Wat jij?'

'Wat jij wil, Antonio, maar als je niet erg vindt, ga ik wel in mijn eigen huis slapen.' Antonio kijkt hem verbaasd aan en schudt mismoedig zijn hoofd.

Voordat ze in de Fiat 128 stappen, loopt Felix om de auto heen. Een controlerondje.

'Het had me niks verbaasd als ze de banden er onderuit hadden geroofd of er krassen op hadden gemaakt,' gromt hij en hij geeft een goedmoedig klopje op de achterklep. Dan stapt hij in.

'Deze keer heb je geluk gehad, Felix,' zegt Antonio, terwijl hij op de rijdersstoel gaat zitten. Hij leunt met zijn hoofd tegen de hoofdsteun, sluit zijn ogen en zucht: 'Echt geluk. Deze keer is alleen maar de Napolitaan vermoord.'

Het was ironisch bedoeld, maar Felix vindt het niet leuk. Of hij snapt hem niet. 'Dit is de mooiste wagen binnen het wagenpark van ons rayon,' mokt hij.

Antonio geeft commentaar zonder zijn ogen te openen.

'De mooiste "wagen". Wat zeg je nu weer, provinciaal. Het is *auto*.' En dan valt hij als een blok in slaap.

Felix kijkt even opzij. Hoofdschuddend mompelt hij: 'Tss ... Arme ziel. Hij wordt te oud voor nachtwerk.' Om zijn collega niet in zijn rust te storen, rijdt hij zo voorzichtig mogelijk door de verkeerschaos van de

Politiedetective: *De gitaar moord* door Lorian Macchiavelli.

Hoofdstuk: **Een jonge vriend: Spriet**
(p. 22 t/m 26, deel tot de streep)

Doel: Ik snap de relaties tussen de mensen in de tekst.

Doel: Ik herken de gevoelens van de hoofdpersoon.

Wat vooraf ging: In het voorgaande hoofdstuk heeft inspecteur Antonio Sarti, samen met zijn chauffeur Felix, een vermoorde man ontdekt. De dode man zat tegen een pilaar van een winkelgalerij op de grond.

Sessie 1 Wat zegt de tekst?

Waar gaat dit hoofdstuk volgens jou over?

.....
.....

Je kunt het hoofdstuk in drie stukken delen. Het deel tot aan de zwarte streep bevat er daar twee van. Wat gebeurt er in deel 1, en in deel 2?

.....
.....
.....

Kleur de namen van de hoofdpersonen uit de tekst blauw.
(Alleen de eerste keer in elk deel is voldoende.)

Sessie 2 Hoe wordt het in de tekst gezegd?

Welk deel van de dag is het in dit hoofdstuk? Welke woorden in de tekst vertellen dat?
Kleur ze geel.

.....

.....

.....

Hoe gedraagt inspecteur Antonio Sarti zich tegen Spriet?

.....

Denk je dat Spriet belangrijk is voor de inspecteur Antonio Sarti of niet?
Welke bewijzen vind je in de tekst voor jouw mening? Onderstreep die stukjes tekst.

.....

.....

Hoe gedraagt inspecteur Antonio Sarti zich tegen zijn baas, de hoofdinspecteur?

.....

Denk je dat inspecteur Antonio Sarti en zijn baas elkaar graag mogen?
Welke bewijzen vind je in de tekst voor jouw mening? Onderstreep die stukjes tekst.

.....

.....

Hoe kun je zeker weten of de hoofdinspecteur boos is op inspecteur Antonio Sarti?

.....

.....

Vragen over woordenschat

p. 22 r. 2 'uitgelopen'

In de tekst staat "*Samen met Cesare Raimondi [...] is het hele bureau uitgelopen*"
Markeer dit stukje en leg uit wat "*uitgelopen*" betekent.

.....

In de tekst staat wie bedoeld worden met "*het hele bureau*".
Met welke woorden wordt dat uitgelegd?

.....

In de tekst staat de uitdrukking: "*het ijzer moet gesmeed worden, zolang het heet is*".
Markeer deze uitdrukking en leg uit wat deze uitdrukking betekent.

.....

.....

Wat wil de hoofdinspecteur er hier mee zeggen?

.....

.....

p.25 r. 12
Wie of wat is "*de Technische*", volgens jou?

.....

Sessie 3 Wat is de diepere betekenis van de tekst?

Is inspecteur Antonio Sarti blij met zijn baan? Waarom wel en/of niet?

.....

.....

.....

Wat is de tegenstelling in het gedrag van inspecteur Antonio Sarti tegen Spriet en wat hij voor de jongen voelt?

.....

.....

En hoe zit dat met zijn gedrag en gevoel tegenover de hoofdinspecteur?

.....

.....

Hoe verklaar je dat verschil?

.....

.....

Welk gedeelte van de tekst spreekt je het meest aan? Leg uit waarom.

.....

.....

Vind jij dat inspecteur Antonio Sarti het lijk alleen had moeten laten voor het onderzoek, zoals de hoofdinspecteur suggereert?

.....

.....

Antwoordblad

Hoofdstuk: **Een jonge vriend: Spriet**

(p. 22 t/m 26, deel tot de streep)

Doel: Ik snap de relaties tussen de mensen in de tekst.

Doel: Ik herken de gevoelens van de hoofdpersoon.

Wat vooraf ging: In het voorgaande hoofdstuk heeft inspecteur Antonio Sarti, samen met zijn chauffeur Felix, een vermoorde man ontdekt. De dode man zat tegen een pilaar van een winkelgalerij op de grond.

Sessie 1 Wat zegt de tekst?

Waar gaat dit hoofdstuk volgens jou over?

Antonio Sarti moet met een moordonderzoek beginnen, maar hij is moe en wil graag eerst naar huis. De hoofdinspecteur vindt het allemaal te lang duren.

Je kunt het hoofdstuk in 3 stukken delen. Het deel tot aan de zwarte streep bevat er daar twee van. Wat gebeurt er in deel 1, en in deel 2?

Deel 1: Spriet ziet Sarti op weg naar school en wil weten wat er aan de hand is.

Deel 2: De hoofdinspecteur spoort Sarti aan snel te starten met het onderzoek.

Kleur de hoofdpersonen uit de tekst blauw.

Deel 1: Sarti en Spriet

Deel 2: Sarti en hoofdinspecteur Raimondo

Sessie 2 Hoe wordt het in de tekst gezegd?

Welk deel van de dag is het in dit hoofdstuk? Welke woorden in de tekst vertellen dat?
Kleur ze geel.

Ochtend:

die ochtend, de kalmte van de nacht is in één klap verdwenen, de zon komt al op, er loopt iemand in zijn pyjama

Hoe gedraagt inspecteur Antonio Sarti zich tegen Spriet?

Hij doet een beetje bozig, ook wel een beetje als een vader.

Denk je dat Spriet belangrijk is voor de inspecteur Antonio Sarti of niet?
Welke bewijzen vind je in de tekst voor jouw mening? Onderstreep die stukjes tekst.

Ja.

Aan dit jochie is hij gehecht geraakt.

Hij duwt hem zachtjes aan zijn schouders vooruit en loopt een eindje mee.

Hoe gedraagt inspecteur Antonio Sarti zich tegen zijn baas, de hoofdinspecteur?

Hij doet beleefd en zegt overal ja op.

Denk je dat inspecteur Antonio Sarti en zijn baas elkaar graag mogen?
Welke bewijzen vind je in de tekst voor jouw mening? Onderstreep die stukjes tekst.

Nee.

Bijvoorbeeld:

Natuurlijk heb jij geen idee.

Verdorie!

Moet ik dan alles zelf doen?

Er staan veel uitroeptekens in de tekst die de hoofdinspecteur zegt.

Hoe kun je zeker weten of de hoofdinspecteur boos is op inspecteur Antonio Sarti?

Als de hoofdinspecteur 'u' tegen Antonio Sarti zegt is hij "pissig", boos dus. De hoofdinspecteur zegt eerst 'jij' tegen Sarti, maar gaat daarna over op 'u'.

Vragen over woordenschat

p. 22 r. 2 'uitgelopen'

In de tekst staat *"Samen met Cesare Raimondi [...] is het hele bureau uitgelopen"*
Markeer dit stukje en leg uit wat *"uitgelopen"* betekent.

"Uitgelopen" betekent hier "naar buiten gekomen om te kijken".

In de tekst staat wie bedoeld worden met *"het hele bureau"*.
Met welke woorden wordt dat uitgelegd?

"alle agenten die die ochtend dienst hadden"

In de tekst staat de uitdrukking: *"het ijzer moet gesmeed worden, zolang het heet is"*.
Markeer deze uitdrukking en leg uit wat deze uitdrukking betekent.

Je moet de dingen op het juiste moment doen en je kans grijpen zodat het goed gaat.

Wat wil de hoofdinspecteur hier zeggen?

Antonio Sarti moet snel met zijn onderzoek beginnen, als hij de moord wil oplossen.

p.25 r. 12

Wie of wat is *"de Technische"*, volgens jou?

De Technische Recherche, die het lijk op sporen komt onderzoeken.

Sessie 3 Wat is de diepere betekenis van de tekst?

Is inspecteur Antonio Sarti blij met zijn baan? Waarom wel en/of niet?

Ja, want hij wil graag zaken oplossen, maar ook weer niet, want 's nachts opblijven zonder koffie vindt hij moeilijk. Hij is ook niet blij met hoe de hoofdinspecteur zich tegen hem gedraagt.

Wat is de tegenstelling in het gedrag van inspecteur Antonio Sarti tegen Spriet en wat hij voor de jongen voelt?

Hij is bezorgd om Spriet, maar hij doet een beetje onvriendelijk.

En hoe zit dat met zijn gedrag en gevoel tegenover de hoofdinspecteur?

Hij heeft een hekel aan de hoofdinspecteur, maar hij geeft hem overal gelijk in.

Hoe zou dat verschil komen?

Spriet: Sarti gedraagt zich als een bezorgde vader, die een beetje streng doet.

Hoofdinspecteur: Sarti is een beetje bang voor zijn baas, die nu eenmaal de baas is.

Welk gedeelte van de tekst spreekt je het meest aan? Leg uit waarom.

Eigen antwoord

Vind jij dat inspecteur Antonio Sarti het lijk alleen had moeten laten voor het onderzoek, zoals de hoofdinspecteur suggereert?

Eigen antwoord